

Културно наслеђе

На територији Србије имамо богато римско културно историјско наслеђе. Ту су Сирмијум (Сремска Митровица), Сингидунум (Београд), Виминацијум (Костолац), Дијана (Кладово), Феликс Ромулијана (Зајечар), Медијана (Ниш), Јустинијана Прима (Лебане) Трајанова табла и мост (Ђердап). Сматра се да је чак 17 римских царева пореклом са наше територије, свакако је најпознатији Константин Велики рођен у Наисусу, а који је хришћанима дозволио слободу вероисповести.

Што се тиче средњовековног културног наслеђа оно је врло разнолико и богато на територији Србије. Два српска писма глагољица и ћирилица омогућиле су развој књижевности на народном језику. За потребе цркве превођени су верски списи и црквена дела. Мало касније јављају се оригинална књижевна дела житија српских владара, летописи, натписи. Најзначајнији правни споменик је Душанов законик.

Цркве и манастири носе одлике византијског стила богатог фрескама и део су културе којим се Србија поноси. Велику ктиторску (задужбинарску) активност започео је сам Стефан Немања његове најпознатије задужбине су Студеница и Ђурђеви ступови. Жичу је изградио Стефан Немањић а била је центар архиепископије и у њој су крунисани српски краљеви. Краљ Владислав је изградио Милешеву у којој се налази чувена фреска – Бели анђео. Највећу ктиторску активност имао је краљ Милутин (1282-1321) од четрдесетак манастира и цркава које је изградио најпознатије су Грачаница и Богородица Љевишка (на Косову). Манастир Високе Дечане саградио је његов син Стефан Дечански.

Ктиторску активност наставио је и кнез Лазар са кнегињом Милицом изградњом Раванице и Љубостиње. Деспот Стефан Лазаревић је саградио манастир Ресаву (Манасију). Након пада под турску власт Срби преко Саве и Дунава на Фрушкој гори граде 35 манастира у периоду од 15-18 века, сачувано је 17.

У време продора Турака долази до изградње тврђава јер расте општа несигурност. Најпознатије тврђаве из тог периода су Смедеревска тврђава, Београдска тврђава, Петроварадинска тврђава, Голубачка тврђава, Нишка тврђава итд. О боравку Турака на нашим просторима сведочи и велики број џамија.

Питања за полазнике:

1. Где је рођен Константин Велики?

2. У близини ког града се налази Јустинијана Прима?

3. Колико манастира и цркава је изградио краљ Милутин?

4. За које тврђаве сте чули?

5. Који манастир је на слици?
